

ΑΝΑΦΟΡΕΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΕΣ
ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ ΜΕ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΥΣ ΦΟΡΕΩΝ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «Η θέση, οι ρόλοι και τα προβλήματα της
σύγχρονης γυναίκας»

ΤΜΗΜΑ : Α1

ΦΟΡΕΑΣ : ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ – Τμήμα Ενδοοικογενειακής Βίας

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ : κ. Πασχάλης Παπανικολάου

ΣΥΝΤΑΚΤΡΙΑ ΑΝΑΦΟΡΑΣ / ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ : Αθηνά Βάββα

Εκπροσωπώντας το τμήμα Α1 του ΓΕΛ Κατσικά θα θέλαμε να μοιραστούμε την εμπειρία από την εκπαιδευτική επίσκεψη που πραγματοποιήθηκε, με τη συνοδεία της διευθύντριας του σχολείου μας κας Ελένης Νούτσου, στην αστυνομία καθώς και τις γνώσεις που αποκτήσαμε στο πλαίσιο αυτής της σχολικής δράσης.

Πιο συγκεκριμένα, επισκεφθήκαμε το Γραφείο Αντιμετώπισης Βίας του αστυνομικού τμήματος, το οποίο ιδρύθηκε τον Νοέμβριο του 2019 και στοχεύει στα εξής :

- ενθάρρυνση και ευαισθητοποίηση των θυμάτων (κατάθεση θύματος μένει κρυφή)
- ορθή διαχείριση των καταγγελιών
- καταγραφή φαινομένων βίας και συστηματική παρακολούθηση
- προστασία και υποστήριξη των θυμάτων
- πρόληψη δευτερογενούς θυματοποίησης (Κέντρα ψυχολογικής υποστήριξης)
- πρόληψη – αντιμετώπιση των εγκλημάτων ενδοοικογενειακής βίας
- συντονισμό όλων των εμπλεκόμενων υπηρεσιών
- εκπαίδευση και διαρκής επιμόρφωση του προσωπικού

Ο εκπρόσωπος κ.Πασχάλης Παπανικολάου που μας μίλησε , μας ανέφερε το σλόγκαν : *«Έχεις φωνή, είμαστε δίπλα σου!»*

Με αυτή τη φράση λοιπόν, μας εξήγησε το πόσο σημαντικό είναι τα θύματα να βρίσκουν την εσωτερική δύναμη, το θάρρος να μιλάνε. Πρόσθεσε μάλιστα, ότι πολλές φορές τα θύματα αρνούνται να μιλήσουν λόγω διάφορων κοινωνικών στερεοτύπων ή ακόμη και για οικογενειακούς λόγους.

Στη συνέχεια εξηγήσαμε / αναλύσαμε τους ακόλουθους όρους:

Βία : - χρήση σωματικής βίας

- απειλή σωματικής βίας
- απειλή παράνομης πράξης
- απειλή παράλειψης οφειλόμενης ενέργειας
- απειλή ανοχής παράνομης πράξης

Έγκλημα : κάθε πράξη άδικη και καταλογιστή στο δράστη (μειωμένη στα παιδιά και στους ψυχικά ασθενείς), η οποία τιμωρείται από τον νόμο.

Ενδοοικογενειακή βία : η τέλεση μιας από τις παρακάτω αξιόποινες πράξεις, σε βάρος των μελών μιας οικογένειας :

- Σωματική βλάβη
- Παράνομη βία και απειλή
- Βιασμός και κατάχρηση σε ασέλγεια
- Προσβολή γενετήσιας αξιοπρέπειας
- Ανθρωποκτονία με πρόθεση
- Θανατηφόρα βλάβη (σωματική βλάβη που οδηγεί στον θάνατο)

Είναι αρκετά σημαντικό να αναφέρουμε πως, όπως πληροφορηθήκαμε, το νομοθετικό πλαίσιο στη χώρα μας είναι απολύτως επαρκές, όμως εξακολουθούν να υπάρχουν προβλήματα.

Έτη 2019-2020 Περιστατικά ενδοοικογενειακής βίας

Ιανουάριος → -5% διαφορά

Φεβρουάριος → +10% διαφορά

Μάρτιος → -19% διαφορά

Απρίλιος → -12% διαφορά

Μάιος → -6% διαφορά

Ιούνιος → +1% διαφορά

Ιούλιος → +24% διαφορά

Αύγουστος → +23% διαφορά

Σεπτέμβριος → +24% διαφορά

Συγκριτικός Πίνακας δραστών ανά φύλο (από όλη την Ελλάδα)

<u>Άνδρες</u>	<u>Γυναίκες</u>
4619	846 → 2019
4633	987 → 2020
	(περισσότεροι οι άνδρες)

Ένα πρόβλημα ενδοοικογενειακής βίας είναι ο οικονομικός τομέας.

Περιστατικά /αδικήματα ενδοοικογενειακής βίας στην Ήπειρο (2020)

1 → προσβολή αξιοπρέπειας

104 → σωματική βλάβη

98 → απειλή

6 → παράνομη βία

1 → κατάχρηση σε ασέλγεια

(210 περιστατικά)

Περιστατικά βίας σε όλη την Ελλάδα

6591 → εξακριβωμένα (λίγοι τα λένε)

Άνδρες → θύματα

2019 → 5465

2020 → 5620

Αρκετά περιστατικά από αυτά που δηλώνονται είναι ψευδή και αυτό φαίνεται να οφείλεται στην αντεκδίκηση.

Ύστερα από αυτή την ενημέρωση, λοιπόν, μας δόθηκε λίγος χρόνος για να απαντηθούν ερωτήματα τα οποία εμείς θέσαμε.

● Τι κάνετε όταν σας καλούν για περιστατικά ενδοοικογενειακής βίας ;

Απάντηση : είναι υποχρέωση της Αστυνομίας να διερευνήσει μέχρι τέλους οποιαδήποτε υπόθεση.

Υπηρεσιακό μέρος → εξιχνίαση του εγκλήματος

Ποινικό / νομικό μέρος → σχηματισμός δικογραφίας

Επομένως, η υπηρεσία δουλεύει ώστε να βγει κάτι σωστό για τη δίκη.

● **Πού αποδίδεται ο αριθμός γυναικοκτονιών του τελευταίου χρόνου ;**

Απάντηση : ο αριθμός των γυναικοκτονιών του τελευταίου χρόνου , σύμφωνα με τα υπάρχοντα δεδομένα, μάλλον είναι τυχαίος.

● **Ποιες είναι οι πιο συχνές μορφές κακοποίησης που βλέπετε;**

Απάντηση : Γυναικών = σωματική βλάβη

Ανδρών = ψυχολογική κακοποίηση (μακροχρόνια)

● **Αν ξέρουμε ότι κάποιος κακοποιείται, τι μπορούμε να κάνουμε ;**

Απάντηση : Να καλέσουμε το 100 ή το 15900.

Να πάμε στην Αστυνομία ή στο Γραφείο Αντιμετώπισης – Πρόληψης της βίας (Η κατάθεσή μας μπορεί να είναι ανώνυμη ή και όχι , είναι δική μας απόφαση)

● **Τι οδηγεί τους άνδρες στο να κακοποιούν τις γυναίκες ;**

Απάντηση : Πιθανότατα η κακοποίηση από τους άνδρες σε βάρος των γυναικών οφείλεται σε διάφορα κοινωνικά στερεότυπα τα οποία δεν έχουν ξεπεραστεί, όπως για παράδειγμα ότι η γυναίκα αντιμετωπίζεται σαν κτήμα από τον άντρα.

● **Υπάρχουν περιστατικά κακοποίησης ανδρών από γυναίκες ; Ποιας μορφής και πόσο συχνά ;**

Απάντηση : Υπάρχουν περιστατικά κακοποίησης ανδρών αρκετά συχνά αλλά όχι τόσο όσο στις γυναίκες. Κακοποίηση τόσο στις γυναίκες όσο και στους άνδρες φαίνεται να είναι αυτή της ψυχολογικής κακοποίησης.

Αξίζει να σημειωθεί ότι κάποια είναι ψευδή λόγω αντεκδίκησης.

● **Πώς μπορούμε να πείσουμε μια γυναίκα – θύμα κακοποίησης να το καταγγείλει ;**

Απάντηση : τα θύματα για να μιλήσουν χρειάζονται ψυχολογική υποστήριξη.

● **Τι γίνεται με τα παιδιά σε περίπτωση κακοποίησης της μητέρας από τον πατέρα;**

Απάντηση : σε αυτή την περίπτωση τα παιδιά χρειάζονται παρακολούθηση από κοινωνικό λειτουργό.

● **Για ποιο λόγο οι γυναίκες στην Ελλάδα δεν καταγγέλλουν περιστατικά βίας ;**

Απάντηση : μάλλον διάφορα κοινωνικά στερεότυπα εμποδίζουν τις γυναίκες στην Ελλάδα να καταγγέλλουν τα διάφορα περιστατικά βίας στα οποία οι ίδιες πέφτουν θύματα.

● **Ποια είναι η θέση της γυναίκας σήμερα ;**

Απάντηση : η θέση της γυναίκας σήμερα φαίνεται να διαφέρει σε κάθε γεωγραφικό μέρος. Π.χ. στις χώρες της Ασίας είναι διαφορετικές οι θέσεις των γυναικών , μιας και διαφέρουν σε ήθη, αξίες κλπ

Τέλος, πριν την αποχώρησή μας από το αστυνομικό τμήμα ο κ.Παπανικολάου μας έδειξε την παραπάνω εικόνα που απεικονίζει τη Θεά Θέμιδα, η οποία αντιπροσωπεύει το δίκαιο και τιμωρούσε όποιον διέπραττε αδικίες και παρέβαινε τους κανόνες δικαίου. Από αυτήν, εξαρτιόταν η ισορροπία του κόσμου και η τάξη των πραγμάτων. Με βάση λοιπόν αυτή την εικόνα συμβούλεψε εμάς τις γυναίκες να πάρουμε παράδειγμα από τη μεγαλοπρέπεια στη στάση της Θεάς Θέμιδος και τη διάθεση της όλης μορφής της. Μας τόνισε, πως πρέπει να είμαστε ανεξάρτητες, δυναμικές, τολμηρές και πάντοτε έτοιμες να έρθουμε αντιμέτωπες με τα διάφορα προβλήματα της ζωής, αλλά και ικανές για την υπεράσπιση του δικαίου και των ιδανικών μας.

ΤΜΗΜΑ : Α2

ΦΟΡΕΑΣ : ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ – Τμήμα Ενδοοικογενειακής Βίας

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ : κ. Πασχάλης Παπανικολάου

ΣΥΝΤΑΚΤΡΙΑ ΑΝΑΦΟΡΑΣ / ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ : Σοφία

Καλλιμάνη

Το τμήμα Α2 επισκέφθηκε με τη συνοδεία της κας Γεωργίας Κανελλοπούλου το τμήμα Ενδοοικογενειακής βίας της Ελληνικής Αστυνομίας στα Ιωάννινα.

Ο ρόλος του τμήματος ενδοοικογενειακής βίας περιλαμβάνει :

- α. την ενθάρρυνση των θυμάτων
- β. την ευαισθητοποίηση των πολιτών
- γ. την καλύτερη διαχείριση των καταγγελιών
- δ. την καταγραφή και συστηματική παρακολούθηση των υποθέσεων
- ε. την προστασία και την υποστήριξη των θυμάτων
- στ. την πρόληψη και την αντιμετώπιση των εγκλημάτων ενδοοικογενειακής βίας
- ζ. την παροχή συμβουλών και τόνωσης της ψυχολογίας των θυμάτων

Στη συνέχεια ακολούθησε ο προσδιορισμός κάποιων εννοιών.

Έγκλημα = κάθε πράξη άδικη και καταλογιστή στο δράστη , η οποία τιμωρείται από τον νόμο.

Βία = χρήση σωματικής βίας

= απειλή σωματικής βίας

= απειλή παράνομης πράξης

= απειλή παράληψη οφειλόμενης ενέργειας

= απειλή ανοχής παράνομης πράξης, ανεξάρτητα αν η απειλή οφείλεται στον ίδιο

ή στους οικείους της.

Ενδοοικογενειακή βία = η τέλεση μιας από τις παρακάτω αξιόποινες πράξεις, σε βάρος ενός μέλους της οικογένειας.

- Σωματική βλάβη
- Παράνομη βία και απειλή
- Βιασμός και κατάχρηση σε ασέλγεια
- Προσβολή της γενετήσιας αξιοπρέπειας
- Ανθρωποκτονία με πρόθεση
- Θανατηφόρα βλάβη

Υπάρχει νομοθεσία με σκοπό την προστασία των πολιτών το οποίο κρίνεται επαρκές. Ωστόσο, η κοινωνία δεν είναι σωστά προσανατολισμένη στη διαχείριση του προβλήματος.

Συγκρίνοντας το σύνολο των περιστατικών ενδοοικογενειακής βίας στην περιοχή μας : 2019 (5221) , 2020 (5413) , παρατηρήθηκε αύξηση κατά 4%.

Προσδιορίζοντας τα ποσοστά ανά φύλο οι δράστες το έτος 2019 στο ανδρικό φύλο είναι 4619 , ενώ στο γυναικείο 846. Αντιθέτως, το έτος 2020 οι άνδρες ήταν 4633 , ενώ οι γυναίκες 987.

Ένας σημαντικός παράγοντας που επηρεάζει τη θέση της γυναίκας είναι η γεωγραφική θέση.

Κάποια από τα αίτια που ωθούν τους άνδρες προς την κακοποίηση των γυναικών είναι : α) η κτητικότητα , β) η επίδειξη δύναμης και ανωτερότητας.

Παρόλο που πιο συχνά καταγγέλλουν τα ίδια τα θύματα τα περιστατικά κακοποίησης, στην περίπτωση που μάρτυρες προβούν σε καταγγελία εξασφαλίζεται η ανωνυμία τους στο έπακρο, αν το επιθυμούν οι ίδιοι.

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΝΔΟΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗΣ ΒΙΑΣ ΓΙΑ ΤΑ ΕΤΗ 2019 – 2020

	2019	2020	Διαφορά
Ιανουάριος	412	391	-5%
Φεβρουάριος	332	365	+10%
Μάρτιος	433	351	-19%
Απρίλιος	412	363	-12%
Μάιος	442	415	-6%
Ιούνιος	485	490	+1%
Ιούλιος	493	611	+24%
Αύγουστος	465	572	+23%
Σεπτέμβριος	460	570	+24%
Οκτώβριος	472	514	+9%
Νοέμβριος	391	395	+1%
Δεκέμβριος	424	420	-1%
Σύνολο	5221	5413	

Παρατηρείται λοιπόν, μια αύξηση των ποσοστών κατά τους καλοκαιρινούς μήνες (Ιούλιος, Αύγουστος, Σεπτέμβριος)

ΤΜΗΜΑ : Α3

ΦΟΡΕΑΣ : ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ – Επιτροπή Ισότητας των δύο φύλων

ΥΠΕΥΘΥΝΕΣ : κα Γ. Μητροκώστα και κα Ε. Μπράτη

ΣΥΝΤΑΚΤΡΙΑ ΑΝΑΦΟΡΑΣ / ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ : Χριστιάνα Στάθη

Την Πέμπτη 18 Νοεμβρίου 2021 το τμήμα Α3 του ΓΕΛ Κατσικά, με την υπεύθυνη καθηγήτρια κα Α. Κεφάλια, στα πλαίσια του προγράμματος «Ισότητα των δύο φύλων» επισκεφθήκαμε το Γραφείο Ισότητας Περιφέρειας Ηπείρου και συνομιλήσαμε με την πρόεδρο κα Γ. Μητροκώστα και τη γραμματέα κα Ε. Μπράτη.

Η Επιτροπή αποτελείται από 9 μέλη και δραστηριοποιείται σε 13 περιφέρειες. Συνεργάζεται επίσης με άλλους φορείς για θέματα ισότητας και συγκεκριμένα :

- με τη Γενική Γραμματεία οικογενειακής και δημογραφικής πολιτικής
- με το Κέντρο Ερευνών

- με τις δημοτικές επιτροπές ισότητας
- με τα συμβουλευτικά κέντρα
- με τον δικηγορικό σύλλογο
- με την αστυνομία (τμήμα ενδοοικογενειακής βίας)
- με το Hope Genesis
- και με τους ξενώνες φιλοξενίας γυναικών

Ειδικότερα οι ξενώνες φιλοξενίας γυναικών είναι ανώνυμοι και παρέχουν ηθική, ψυχολογική, οικονομική και εργασιακή στήριξη των γυναικών.

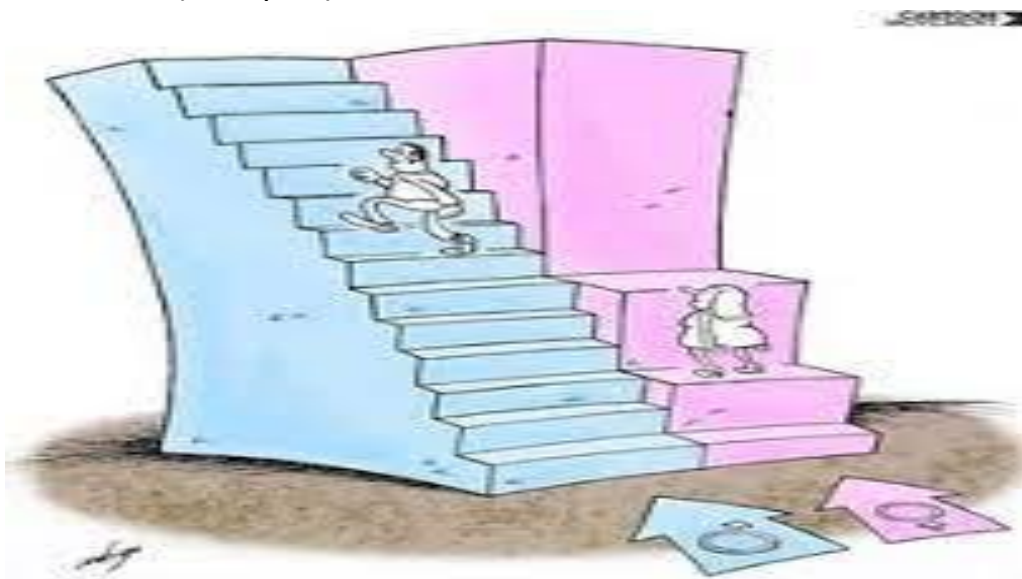
Το άρθρο 4 του Συντάγματος κατοχυρώνει ότι από τη γέννησή μας είμαστε όλοι ίσοι, ανεξαρτήτως φύλου, οικονομικής κατάστασης και μορφωτικού επιπέδου. Ωστόσο, δεν έχει κατοχυρωθεί η πλήρης ισότητα των πολιτών στην πράξη. Στον κόσμο γύρω μας κυριαρχούν τα στερεότυπα και οι προκαταλήψεις εις βάρος των γυναικών. Αυτά εμφυσούνται και δυναμιτίζονται μέσα από τις εικόνες που προβάλλονται από τα Μ.Μ.Ε. και τις ταινίες. Παραδείγματος χάριν, οι γυναίκες σε πολλές ταινίες παρουσιάζονται ως ένα αδύναμο, ευάλωτο, κατώτερο, ασήμαντο ον που πρέπει να υπακούει στη θέληση του άνδρα. Παρόμοιες συμπεριφορές γίνονται αποδεκτές από τον κόσμο ως κάτι φυσιολογικό και έτσι παγιώνουν μια μορφή της κοινωνίας που δύσκολα αλλάζει.

Δυστυχώς, στις μέρες μας καταγράφονται πολλά περιστατικά βίας κατά των γυναικών στηριζόμενα στη μορφή της κοινωνίας αυτής. Σε όλο αυτό, βασικό ρόλο έχει η οικογένεια ως πρωτογενής φορέας κοινωνικοποίησης. Πολλοί γονείς είτε λόγω αδιαφορίας είτε λόγω έλλειψης χρόνου, που οφείλεται στους γρήγορους ρυθμούς ζωής, δεν μαθαίνουν στα παιδιά τους τον σημαντικότερο κανόνα μιας πολιτισμένης και δημοκρατικής κοινωνίας : να σέβονται τον εαυτό τους και τους γύρω τους. Άλλωστε τα δικαιώματά μας σταματούν εκεί που αρχίζουν οι ελευθερίες του άλλου. Κάποιες φορές στο πρόσωπο ενός θύτη συναντάμε ή ένα άτομο υπεράνω πάσης υποψίας ή ένα άτομο το οποίο και το ίδιο είχε πέσει θύμα βίας. Σε κάθε περίπτωση ο θύτης χρήζει βοήθειας σε όλους τους τομείς της ζωής του.

Τα τελευταία χρόνια, τόσο η παρατεταμένη οικονομική κρίση όσο και η καραντίνα εξαιτίας της πανδημίας, ανέδειξαν ακραία φαινόμενα κακοποίησης κατά των γυναικών. Πολλά ειδεχθή και βάνουσα εγκλήματα διενεργήθηκαν στη χώρα μας με τραγικά αστείες δικαιολογίες των δραστών, οι οποίοι έκαναν επίδειξη δύναμης σε άτομα που πίστευαν ότι είναι ευάλωτα. Χαρακτηριστικό παράδειγμα οι 13

γυναικοκτονίες και τα τόσα θύματα βιασμού που έγιναν τον τελευταίο χρόνο. Σημαντικό είναι να μην συγχέουμε τον όρο γυναικοκτονία με τον όρο ανθρωποκτονία, αφού ο πρώτος αναφέρεται μόνο σε γυναίκες.

Τέλος, για να εξαλείψουμε τέτοιου είδους φαινόμενα πρέπει να γίνουμε πιο δραστήριοι, να μην προσπερνάμε κανένα περιστατικό βίας, να καταγγέλλουμε οτιδήποτε υποπέσει στην αντίληψή μας και να αντιμετωπίζουμε αυτά τα περιστατικά με μεγαλύτερη σοβαρότητα. Πρέπει να πιστεύουμε στον εαυτό μας, να ενδυναμώσουμε τον χαρακτήρα μας, να μην αφήνουμε να μας εκμεταλλεύονται και να απαιτούμε να μας σέβονται. Εμείς είμαστε αυτοί που μπορούμε να εξαλείψουμε κάθε είδους διάκριση.

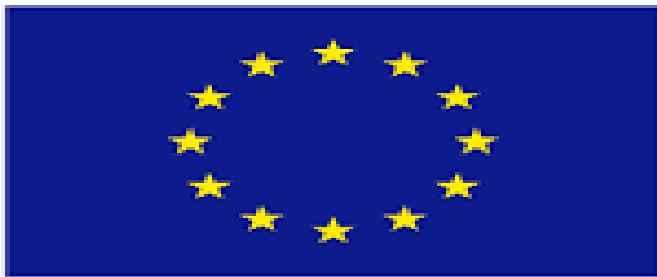
ΤΜΗΜΑ : Β1 , Β3

ΦΟΡΕΑΣ : EUROPE DIRECT OF EPIRUS ΙΟΑΝΝΙΝΑ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ : κ.Δ.Γκόλας

**ΣΥΝΤΑΚΤΡΙΑ ΑΝΑΦΟΡΑΣ / ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ : Μαλβίνα
Γοζαδινού**

Οι μαθητές και οι μαθήτριες των τμημάτων Β1 και Β3 του ΓΕΛ Κατσικά , συνοδευόμενοι από την εκπαιδευτικό μας κα Ά. Χόινα , επισκεφθήκαμε το EUROPE DIRECT OF EPIRUS ΙΟΑΝΝΙΝΑ και συνομιλήσαμε με τον κ. Δ. Γκόλα για τη θέση και τα προβλήματα της γυναίκας στις χώρες της Ευρώπης.

EUROPE DIRECT
Ηπείρου - Epirus

Γενικά, μόνο 14 χώρες από τις 27 της Ε.Ε. δίνουν ποσοστά για τις γυναικοκτονίες.

Στην Ελλάδα είχε ιδρυθεί η Γραμματειακή Οργάνωση Ισότητας των δύο φύλων, αλλά τον Ιούνιο του 2019 καταργήθηκε για λόγους πολιτικούς.

Ποσοστά

- 33% των γυναικών στην Ε.Ε. έχουν υποστεί σωματική / σεξουαλική βία.
- 22% των γυναικών στην Ε.Ε. έχουν υποστεί βία από τους συντρόφους τους.
- 55% των γυναικών στην Ε.Ε. έχουν υποστεί σεξουαλική παρενόχληση.

Κοινωνία και γυναίκα

- Ωριαίες απολαβές των γυναικών στην Ε.Ε. κατά μέσο όρο 16% χαμηλότερες από των ανδρών.
- Στην Ε.Ε. εργάζεται μόνο το 67% των γυναικών έναντι των 78% των ανδρών.
- Κατά μέσο όρο, οι συντάξεις των γυναικών είναι 30,1% χαμηλότερες από τις συντάξεις των ανδρών.
- Το 75% της μη αμειβόμενης φροντίδας και οικιακής εργασίας παρέχεται από γυναίκες.

Πολιτική και γυναίκα

- Μόνο το 7,5% των προέδρων διοικητικών συμβουλίων και το 7,7% των διευθυντικών στελεχών είναι γυναίκες.
- Μόνο το 22% των προγραμματιστών στον τομέα της τεχνητής νοημοσύνης είναι γυναίκες.
- Μόνο το 39% των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου είναι γυναίκες.

Δικαίωμα ψήφου για τις γυναίκες στην Ελλάδα δόθηκε το 1952.
Το δικαίωμα αυτό υπήρχε και στην Κατοχή (κυβέρνηση βουνού).

Δείκτης Ισότητας των φύλων 2020 (Ελλάδα)

Η Ελλάδα βρίσκεται στις τελευταίες θέσεις με βαθμολογία 52,2%. Η βαθμολογία της είναι 15,7 μονάδες χαμηλότερη από τον μέσο όρο της Ε.Ε.

2010 : αύξηση κατά 3,6 μονάδες

2017 : ελαφρά άνοδος 1 μονάδας

Έμφυλη βία

Είναι ένα παγκόσμιο φαινόμενο που πλήττει κυρίως γυναίκες και κορίτσια. Περιλαμβάνει οποιαδήποτε επιβλαβή πράξη κατά της αξιοπρέπειας και της ακεραιότητας όσων την υφίστανται. Ακόμη και οι απειλές τέτοιων πράξεων, ο εξαναγκασμός και η στέρηση της ελευθερίας αποτελούν έμφυλη βία. Μπορεί να τελεστεί τόσο σε ιδιωτικό όσο και στο δημόσιο τομέα οποιαδήποτε γυναίκα / κορίτσι διαφόρων κοινωνικών χαρακτηριστικών (π.χ. ηλικία, μορφωτικό επίπεδο, εθνικότητα...)

Αίτια :

- α) κακή εκπαίδευση
- β) κακό βιοτικό επίπεδο

Συνθήκη της Ρώμης του 1957 : κατοχύρωση της αρχής της ισότητας αμοιβής για όμοια εργασία.

Στόχος της Ε.Ε. : η εξασφάλιση στις γυναίκες ίδιων ευκαιριών με τους άνδρες στον χώρο της εργασίας, όπως ίση αμοιβή, και η διευκόλυνση για άντρες και γυναίκες στην επίτευξη καλύτερης ισορροπίας μεταξύ του επαγγέλματος και των άλλων τομέων της ζωής τους.

Άλλη σημαντική προτεραιότητα είναι ο τερματισμός της βίας κατά των γυναικών και των κοριτσιών και η προαγωγή της ισότητας των φύλων στην Ε.Ε. και σε ολόκληρο τον κόσμο.

Επίσης, η Ε.Ε. προάγει την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών σε θέσεις λήψης αποφάσεων.

Οι ενέργειες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σε όλους αυτούς τους τομείς βασίζονται στη στρατηγική δέσμευση για την ισότητα των φύλων 2016-2019.

Ευκαιρίες εργασίας και αμοιβή

Μισθολογικό χάσμα μεταξύ των φύλων.

Το 2016 η αμοιβή των γυναικών ήταν κατά 16% χαμηλότερη από την αμοιβή των ανδρών.

Λόγοι που οι γυναίκες εργάζονται λιγότερο

- α) τα εμπόδια στην πρόσβαση στην αγορά εργασίας
- β) ευθύνες φροντίδας που αναλαμβάνουν

Το 2017 το 66,5% των γυναικών ηλικίας 20-64 ετών στην Ε.Ε. εργάζονταν.

Το 2010 το 62,1% αντίστοιχα.

Ενώ για τους άνδρες : Το 2017 το 78% και το 2010 το 75,1%.

Με ποιους τρόπους βοηθάει η Ε.Ε. τις γυναίκες στον χώρο της εργασίας

- α) Κάθε χρόνο το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο βοηθά εκατομμύρια πολίτες που αντιμετωπίζουν δυσκολίες να εξασφαλίσουν καλύτερες θέσεις εργασίας.
- β) Στις ειδικές δράσεις που βοηθούν τις γυναίκες να βρουν μια θέση εργασίας περιλαμβάνονται προγράμματα μετεκπαίδευσης και βελτίωσης δεξιοτήτων.
- γ) Έργα που χρηματοδοτούνται στις περιφέρειες της Ε.Ε. παρέχουν στις γυναίκες νέες ευκαιρίες μέσω της πρόσβασης σε χρηματοδότηση, της εξατομικευμένης στήριξης ή της παροχής συμβουλών για την έναρξη επιχειρηματικής δραστηριότητας.
- δ) Η πλατφόρμα *WEgate* είναι μια υπηρεσία για τις γυναίκες που ενδιαφέρονται για την ίδρυση ή την ανάπτυξη μιας επιχείρησης. Στην πλατφόρμα παρέχονται πληροφορίες σε θέματα κατάρτισης, καθοδήγησης, παροχής συμβουλών και δικτύωσης.
- ε) Το *European Network for Women in Digital* δημιουργήθηκε το 2018 ώστε κορίτσια και γυναίκες που δραστηριοποιούνται στον ψηφιακό τομέα να μπορούν να δικτυώνονται και να συνεργάζονται ανταλλάσσοντας ιδέες και εμπειρίες στο συγκεκριμένο πεδίο.
- στ) Το πρόγραμμα «*Ορίζοντας 2020*» υποστηρίζει ερευνητικούς φορείς και πανεπιστήμια στην εφαρμογή προγραμμάτων για την ισότητα των φύλων. Κάθε χρόνο το βραβείο καινοτόμων γυναικών της Ε.Ε. απονέμεται σε γυναίκες που όχι μόνο αριστεύουν στην έρευνα και στην καινοτομία, αλλά είναι και επιτυχημένες επιχειρηματίες.

Εξάλειψη της βίας κατά των γυναικών

Η άσκηση βίας κατά των γυναικών και κοριτσιών βρίσκεται σε άνοδο ανά την υφήλιο.

Όλα τα κράτη μέλη της Ε.Ε. καθώς και η ίδια η Ε.Ε. έχουν υπογράψει τη Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την πρόληψη και καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και κατά της ενδοοικογενειακής βίας.

Η Σύμβαση υποχρεώνει τα κράτη μέλη να προλαμβάνουν και να ποινικοποιούν όλες τις μορφές βίας, να προστατεύουν τα θύματα και να προσάγουν τους δράστες εναντίον της δικαιοσύνης.

Η εκστρατεία *NON.NO.NEIN.* της Ε.Ε. ενθαρρύνει τόσο τους άνδρες όσο και τις γυναίκες να απορρίψουν τη βία κατά των γυναικών.

Σε παγκόσμιο επίπεδο, η Ε.Ε. και τα Ηνωμένα Έθνη δρομολόγησαν το 2017 την πρωτοβουλία *Spotlight* για την εξάλειψη κάθε μορφής βίας κατά των γυναικών και των κοριτσιών.

Προώθηση της Ισότητας και προστασίας των δικαιωμάτων

α) Ευρωπαϊκό Δίκτυο Φορέων Ισότητας : συστάθηκε για την προώθηση της ενιαίας εφαρμογής του δικτύου της Ε.Ε. στα συγκεκριμένα πεδία.

Β) Δικαστήριο της Ε.Ε. : διασφαλίζει την ομοιόμορφη ερμηνεία και εφαρμογή του δικαίου της Ε.Ε. σε όλα τα κράτη μέλη.

Γ) Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο για την Ισότητα των Φύλων : στηρίζει τις προσπάθειες των κρατών μελών και της Ε.Ε. για την προώθηση των κρατών μελών και της Ε.Ε. για την προώθηση και τη διασφάλιση ίσων ευκαιριών για γυναίκες και άνδρες εντός και εκτός Ευρώπης.

Ευρωπαϊκά Δίκτυα Οργανώσεων της Κοινωνίας

European Women's Lobby, Women Against Violence, END FGM European Network.

Πρόοδος ως προς τη συμμετοχή των γυναικών στην πολιτική και στη λήψη αποφάσεων.

- Τον Δεκέμβριο του 2019 η Ούρσουλα Φον Ντερ Λάιεν έγινε η πρώτη γυναίκα πρόεδρος της Ευρωπαϊκής επιτροπής. Η Κριστίν Λαγκάρντ είχε αναλάβει νωρίτερα την ηγεσία της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, τον Νοέμβριο του 2019 (ήταν η πρώτη γυναίκα πρόεδρος της Ε.Κ.Τ.). Η Έμιλι Ο' Ράιλι είναι η ευρωπαϊά διαμεσολαβήτρια, η οποία εξετάζει αναφορές σχετικά με περιπτώσεις κακοδιοίκησης από την πλευρά των θεσμικών και λοιπών οργάνων και οργανισμών της Ε.Ε.

- Ο πρώην πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ο Ζαν Κλοντ Γιούνκερ είχε ως στόχο να διασφαλίσει ότι τουλάχιστον το 40% των μεσαίων και ανώτερων διοικητικών στελεχών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής θα είναι γυναίκες ως τη λήξη της θητείας του το 2019. Τον Οκτώβριο του 2019 το ποσοστό των γυναικών σε διευθυντικές θέσεις κάθε βαθμίδας ανερχόταν συνολικά στο 41% από 30% το 2014.

Βελτίωση της ζωής σε ολόκληρο τον κόσμο

Η Ε.Ε. στοχεύει στη βελτίωση της ζωής των γυναικών και των κοριτσιών μέσω των πολιτικών της και ιδίως του προγραμματικού πλαισίου για την ισότητα των φύλων και τη χειραφέτηση των γυναικών. Η Ε.Ε. επιδιώκει τη στήριξη χωρών εταίρων και ιδίως αναπτυσσόμενων υποψηφίων ή δυνάμει υποψήφίων χωρών για την επίτευξη απτών αποτελεσμάτων στον τομέα της ισότητας των φύλων που καθορίζονται στο σχέδιο δράσης της.

Ατζέντα του 2030 για τη βιώσιμη ανάπτυξη του Ο.Η.Ε. (στόχοι)

- α) Η εξάλειψη της βίας
- β) Η αναγνώριση της μη αμειβόμενης φροντίδας και της οικιακής εργασίας
- γ) Η καθολική πρόσβαση σε υπηρεσίες σεξουαλικής και αναπαραγωγικής υγείας και στα αναπαραγωγικά δικαιώματα.

- Η Ε.Ε. έχει στηρίξει τα τελευταία 2 χρόνια πάνω από 1,5 εκατομμύρια κορίτσια και γυναίκες με υπηρεσίες προστασίας που σχετίζονται με τον ακρωτηριασμό των γυναικείων γεννητικών οργάνων.

Αποτέλεσμα : 3000 κοινότητες που αντιπροσωπεύουν 8,5 εκατομμύρια άτομα ανακοίνωσαν δημοσίως ότι έχουν εγκαταλείψει την πρακτική αυτή.

- Η Ε.Ε. τιμά επίσης τις γυναίκες που αγωνίζονται για τα δικαιώματά τους σε ολόκληρο τον κόσμο, όπως η Νάντια Μουράτ και η Λαμίγια Χατζί Μπαφάρ που επέζησαν από τις βιαιότητες του ισλαμικού κράτους και η Πακιστανή αγωνίστρια Μαλάλα Γιουσαφζάι που μάχεται για το δικαίωμα των κοριτσιών στην εκπαίδευση που έχουν λάβει το βραβείο Ζαχάρωφ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

- Οι υποψήφιες χώρες που επιδιώκουν να γίνουν μέλη της Ε.Ε. πρέπει να ενστερνιστούν τη θεμελιώδη αρχή της ισότητας γυναικών και ανδρών και να εργαστούν για την ενσωμάτωση της νομοθεσίας της Ε.Ε. σε αυτό τον τομέα στο δικό τους θεσμικό πλαίσιο.

ΤΟ ΣΤΕΚΙ
της Ευρώπης

ΤΜΗΜΑ : B2, B3

ΦΟΡΕΑΣ : ΚΕΝΤΡΟ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

**ΥΠΕΥΘΥΝΕΣ : κα Ε. Πανάγου, κα Δ. Φαρμάκη, κα Ε. Παπαγεωργίου,
κα Π. Κουρή**

**ΣΥΝΤΑΚΤΡΙΑ ΑΝΑΦΟΡΑΣ / ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ : Αμαλία
Λεοντάρη**

Κατά τη μαθητική επίσκεψη των τμημάτων Β2 και Β3 του ΓΕΛ Κατσικά με την καθηγήτριά μας κα Σ. Ματσακίδου, γνωρίσαμε από πολύ κοντά το συγκλονιστικό έργο του κέντρου στα πλαίσια μιας συνέντευξης στα άτομα που εργάζονται στον χώρο αυτό. Συγκεκριμένα, συνομιλήσαμε με την ψυχολόγο, την κοινωνική λειτουργό και τη νομική σύμβουλο του Κέντρου, οι οποίες ήταν παραπάνω από πρόθυμες να μας διαφωτίσουν στις ερωτήσεις μας.

Ας προχωρήσουμε όμως στο προκείμενο ζήτημα απαντώντας μία μία τις ερωτήσεις :

1. Υπάρχουν περιστατικά βίας κατά των γυναικών στην περιοχή μας; Τι είδους βία; Ποια είναι η πιο συχνή μορφή βίας;

Η απάντηση της ερώτησης δεν θα λέγαμε πως μας σοκάρει, παρά πως μας λυπεί, καθώς σύμφωνα με τους ειδικούς συνεχίζουν να υπάρχουν φαινόμενα βίας προς τις γυναίκες, με ό,τι αυτό περιλαμβάνει. Πιο συγκεκριμένα, στα Ιωάννινα τα φαινόμενα βίας δεν εκλείπουν, απλώς σήμερα θα λέγαμε πως είναι πιο εύκολα συζητήσιμα, καθώς σιγά σιγά το ζήτημα της κακοποίησης είναι ένα ζήτημα για το οποίο οι γυναίκες δεν διστάζουν να μιλήσουν. Όσον αφορά τη μορφή βίας, οφείλουμε να αναφέρουμε ότι δεν υπάρχουν συγκεκριμένα στοιχεία καθώς η βία πολλές φορές μπορεί να είναι λεκτική χωρίς αυτό όμως να σημαίνει ότι δεν μπορεί να γίνει και σωματική.

2. Μετά τις δημόσιες καταγγελίες αθλητριών και ηθοποιών άλλαξε κάτι στη χώρα μας;

Σίγουρα κάτι έχει αλλάξει και όσο προχωράμε στον χρόνο τόσο καλύτερα θα είναι τα πράγματα, καθώς οι προκαταλήψεις και οι οπισθοδρομικές αντιλήψεις θα γίνονται όλο και λιγότερες, διότι οι νέες γενιές έχουν άλλη διαγωγή και μεγαλώνουν σε πιο απελευθερωμένα περιβάλλοντα. Συνεπώς, όλο και περισσότερες γυναίκες ανοίγονται ψυχολογικά για αυτό που τους συμβαίνει και δεν φοβούνται για το πώς θα το σχολιάσει ο κοινωνικός περίγυρος. Το ίδιο ισχύει και στα περιστατικά ενδοοικογενειακής βίας.

3. Πώς ξεκίνησε η ιδέα του 'τι φορούσες' όταν έγινε η επίθεση και γιατί καταδικάζεται το θύμα και όχι ο θύτης ;

Η απάντηση του ερωτήματος ανάγεται λιγότερο ή περισσότερο στις παραπάνω απαντήσεις. Συνήθως, καταδικάζεται το θύμα διότι όντας η κοινωνία υπήρξε πατριαρχική για πολλά χρόνια και βέβαια το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού που το λένε είναι άτομα αν όχι στην Τρίτη ηλικία, οδεύοντες προς αυτή. Κατανοούμε τις αντιλήψεις τους, οι οποίες είναι αναχρονιστικές και φιλικά διακείμενες προς την ανδρική μερίδα πληθυσμού.

4. Πιο συχνά σας προσεγγίζουν τα θύματα ή κάποιοι που το ξέρουν;

Συνήθως και τα δύο, αφού η κακοποίηση των γυναικών είναι ένα θέμα κοινωνικό και αρκετά ευαίσθητο.

5. Ποιο είναι το προφίλ του θύτη και ποιο του θύματος;

Οι θύτες είναι συνήθως άτομα με χαμηλή αυτοεκτίμηση, αισθάνονται μυικά τουλάχιστον δυνατοί, δεν αντέχουν τη ματαίωση, έχουν κακή διαχείριση του θυμού, κάτι που πυροδοτεί τη σωματική βία τις περισσότερες φορές. Σαν άτομα μπερδεύουν της έννοιες της αγάπης, γυναίκας, εξουσίας, βίας κλπ. και αναμφίβολα δεν έχουν κανένα ενδιασμό πως αυτό που κάνουν είναι σωστό. Παίζει επίσης σημαντικό ρόλο το περιβάλλον ανατροφής των θυτών, το οποίο έχει υπάρξει κακοποιητικό με ό,τι αυτό μπορεί να περιλαμβάνει. Στις πιο σπάνιες περιπτώσεις θυτών ανήκουν αυτοί που πάσχουν από ναρκισσιστικές ή αντικοινωνικές διαταραχές. Δεν πρέπει παρόλα αυτά να λησμονούμε το γεγονός ότι οι θύτες «τρέφονται» από αισθήματα υποτίμησης των θυμάτων τους και στην ουσία κτηματοποιούν το θύμα τους. Όταν αναφερόμαστε στο τραγικότερο όλων, τη γυναικοκτονία, υπάρχει ξεκάθαρη κτηματοποίηση του θύματος και έτσι ο θύτης πιστεύει πως έχει κάθε δυνατό δικαίωμα πάνω του με την επίδραση του έμφυλου στοιχείου.

Τα θύματα από την άλλη έχουν εύθραυστη αυτοεκτίμηση, κατά πάσα πιθανότητα προέρχονται από περιβάλλοντα στα οποία υφίσταντο βία.

6. Μια γυναίκα κακοποιείται σε μικρή ηλικία. Πώς αυτό επηρεάζει τις μετέπειτα σχέσεις της;

Όταν μια γυναίκα στο οικογενειακό της περιβάλλον υφίσταται βία σε μικρή ηλικία κατά κόρον επηρεάζονται και οι διαπροσωπικές της σχέσεις. Επομένως, η βία διαιωνίζεται και μπορεί να κάνει επιλογές το ίδιο κακοποιητικών συντρόφων, το οποίο μπορεί ακόμη και να καθορίσει την επιλογή του συζύγου της.

7. Υπάρχουν περιστατικά βίας από γυναίκα σε γυναίκα ή από γυναίκα σε άνδρα;

Ασφαλώς και υπάρχουν. Βέβαια σε τέτοιες περιπτώσεις η βία μπορεί να έχει άλλες μορφές και δεν είναι ιδιαίτερα συνηθισμένη η βία από γυναίκα σε άνδρα. Εάν όμως

θέλουμε να ακριβολογούμε, η βία είναι από άνθρωπο σε άνθρωπο και οι παραπέρα κατηγοριοποιήσεις είναι κάτι ανούσιο. Στόχος μας είναι να εξαλείψουμε κάθε είδους βίας από όπου κι αν αυτή προέρχεται.

8. Υπάρχει Κέντρο Συμβουλευτικής Ανδρών;

Υπάρχει η Γενική Γραμματεία Ισότητας.

9. Ποια είναι η ψυχολογική κατάσταση των θυμάτων;

Πολύς καιρός, μήνες, μπορεί και χρόνια ανάλογα με τη σοβαρότητα του περιστατικού χρειάζεται η γυναίκα για να ξαναβιώσει δυνατή και ανεξάρτητη και σιγά σιγά να επανενταχθεί στην κοινωνία. Σύμφωνα με πληροφορίες του Κέντρου, τα θύματα καταφθάνουν σε πολύ άσχημη ψυχολογική κατάσταση με εν δυνάμει κατάθλιψη, η οποία μπορεί να είναι αρκετά σοβαρή σε σημείο που να κρίνεται αναγκαία η χορήγηση εγκεκριμένων φαρμακευτικών αγωγών.

10. Αφού αντιμετωπιστεί μια περίπτωση κακοποίησης, συνεχίζουν τα προβλήματα με τον θύτη;

Ναι, πολλές φορές συνεχίζονται και οι θύτες δεν τα παρατάνε εύκολα. Μία τέτοια περίπτωση όμως ανάγεται σε μια μορφή ψύχωσης του θύτη ως προς το θύμα.

11. Σεξουαλική παρενόχληση: έστω ότι αθώνεται ο θύτης, πώς μπορεί το θύμα τότε να προστατευθεί;

Στην περίπτωση που ο θύτης νομικά και δικαστικά αθωωθεί, τότε, αν και η κατάσταση είναι εξαιρετικά δύσκολη ως προς την υπεράσπιση του θύματος (που πλέον δεν θεωρείται θύμα), μπορεί να απευθυνθεί σε εγκεκριμένους φορείς.

12. Όσον αφορά το δυναμικό του συγκεκριμένου Κέντρου: Τι σας έκανε να εργαστείτε στο χώρο αυτό; Επηρεάζεστε εσείς οι ίδιοι ψυχολογικά;

Δεν υπήρχε άλλο κίνητρο εργασίας στο χώρο, τουλάχιστον εξαρχής, από την ανεργία. Όταν όμως κανείς εισέρχεται στον χώρο, τα ερεθίσματα είναι τόσο ισχυρά, ικανά να αλλάξουν την κοσμοθεωρία του. Υπάρχει εναλλαγή των συναισθημάτων σε κάθε περιστατικό, επειδή ποτέ κανείς δεν είναι προετοιμασμένος ψυχολογικά γι' αυτά που θα ακούσει.

13. Πώς μπορούμε να βοηθήσουμε ένα θύμα κακοποίησης;

Αρχικά, θα πρέπει να μιλήσουμε με το θύμα, να νιώσει ασφάλεια ώστε να μπορέσει να ανοιχτεί και να μιλήσει για το πρόβλημα, χωρίς να υπάρχει κριτική διάθεση πίεση προς το θύμα παρά μόνο στήριξη (να αισθανθεί πως δεν είναι μόνη).

- Βασικές πληροφορίες δίνονται στο 15900.
- Το Κέντρο δεν παρέχει στήριξη σε ανήλικα άτομα, καθώς υπάρχουν άλλοι πιο εξειδικευμένοι φορείς.
- Το Συμβουλευτικό Κέντρο έχει άλλα 44 Κέντρα σε όλη την Ελλάδα και 19 ξενώνες με τρίμηνο διάστημα παραμονής (με δυνατότητα παράτασης).
- Εννοείται πως οι παρεχόμενες υπηρεσίες είναι δωρεάν και υπάρχει οικονομική στήριξη. Τα παιδιά των θυμάτων φροντίζονται καταλλήλως.

